

Nasjonalt geodataråd – referat fra møtet 7.april 2016

Møtet fant sted på Kartkontoret i Oslo, Storgata 33A, 7.april 2016, kl 10 – 14.30

Tilstede:

Alvhild Hedstein (NIBIO)(rådetets leder), Kirsti Slotsvik (Kystverket)(t.o.m. sak 01-2016), Anne Cathrine Frøstrup (Kartverket), Ellen de Vibe (Oslo kommune, PBE)(kom under sak 01-2016), Jens Sunde (Meteorologisk institutt), Jon Lea (DSB), Tore Brenden (FMGT), Gyda Grendstad (Statens vegvesen), Bjørn Bjørnstad (Miljødirektoratet), Geir Hansen (Geodata), Christine Korme (Abelia)

Frafall: Harald Danielsen (Arendal kommune), Mona Høiås Sæther (Trondheim kommune), Morten Smelror (NGU)

Fra KMD: Jarle Jensen (under velkommen), Kari Strande (for sak 01-2016), Dag Høgvard (for sak 01-2016)

Gjest: Hildegunn Norheim (NIBIO) (for sak 02-2016)

Fra Kartverket: Erik Perstuen, Sissel Skovly (sekretariat)

Velkommen

Alvhild Hedstein ønsket rådet velkommen til det første møtet. Hun er opptatt av at rådet er et rådgivende organ for departementet, med personlig oppnevnte medlemmer utan vara. Hun oppfordret KMD til å be om råd i bestemte saker, og ønsker at rådet selv skal ta initiativ til å jobbe med saker og komme med uttalelser til KMD.

Ekspedisjonssjef Jarle Jensen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsket nytt råd velkommen og takket av den forrige lederen, Kirsti Slotsvik.

Deltakerne presenterte seg og fortalte litt om mål og forventninger til Rådet.

Arbeidsform – se sak 03-2016.

Sak 01 /2016 Pågående reformarbeider. Status for arbeidet med gjennomføring av loven

Innledning med oversikt over pågående reformarbeid og status for arbeidet med geodatalov

- Dag Høgvard, KMD

Se presentasjon «Sak 01-2016-Geodatarådet-Høgvard-KMD» i prosjekttrommet

Kort oppsummert:

IKT har forandret samfunnet grunnleggende og er en vesentlig innsatsfaktor for en effektiv offentlig forvaltning. Det må fokuseres på samhandling mellom kommune og stat. De definerte felleskomponentene matrikkelen, enhetsregisteret, folkeregisteret og kontakt- og reservasjonsregisteret samt løsningene Altinn, ID-porten, digital postkasse, skal bidra til dette.

Kommune- og regionsreformen er i oppstart og det er stor innstas på digitalisering av plan- og byggesaksprosesser (inkl. digital plandialog). En utredning om fritt landmålervalg skal på høring før sommeren.

INSPIRE er et miljødirektiv (rammedirektiv) med fem gjennomføringsrettsakter. Gjennom geodataloven med tilhørende forskrifter, er direktivet gjennomført i norsk rett. Kravene til etablering av en infrastruktur for geografiske informasjon, skal være gjennomført innen 2021 (2024 i Norge). Vi sliter vi med å få gjennomført direktivet i henhold til de ganske krevende reglene, både i Norge og andre EU-land. EU fokuserer nå på nytten av kartgrunnlaget i miljørapporteringen og vil revurdere sine prioriteringer.

Status for gjennomføring og utfordringer i nasjonal og europeisk sammenheng

- Erik Perstuen, Kartverket

Se presentasjon «Sak 01-2016-Presentasjon_geodatarådet-Perstuen-Kartverket»

Kort oppsummert:

Kort historisk gjennomgang av milepæler i den geografiske infrastrukturen i Norge, med fokus på samarbeid. Organisering av Norge digitalt-samarbeidet og rådets plassering her. Kartverkets rolle som geodatakoordinator og de oppgavene som ligger til denne rollen bl.a. oppfølging av partene i samarbeidet. Innføringen av det offentlige kartgrunnlag og arbeidet med dette har mye fokus nå.

Det rapporteres årlig til INSPIRE på hvilke datasett og tjenester i Norge som omfattes av de spesifiserte 34 temaene. Hvert 3.år skal det leveres en mer utfyllende rapport om status og arbeidet som gjøres i det enkelte land. I år skal en rapport for referanseårene 2013-2015, leveres.

Kommentarer og spørsmål fra rådet:

Punktvis innspill, kommentarer og spørsmål:

- Det offentlige kartgrunnlag – har man en plan på hvor mange datasett og hvilken kvalitet de bør ha? Har man en strategi for data som ikke holder god nok kvalitet, og som er viktige i planarbeidet?
 - Dette er en kjent sak som ikke er løst. Bør bli ivaretatt i den pågående strategien.
- Hvilke sanksjonsmuligheter har Kartverket når de offentlige dataeierne ikke oppfyller kravene innen tidsfristen?
 - Ingen direkte sanksjonsmuligheter, men i ytterste ledd kan man si at statsråden i etatens departement ikke «har gjort jobben sin»
- Kritisk infrastruktur må være lovpålagt å levere – for eksempel ledningsnett
 - Ny forskrift er på trappene som stadfester forpliktelse til å levere. Ikke avklart hvordan det skal avleveres.
- Forholdet mellom Geonorge og andre brukerportaler/fagetaters egne portaler?
 - Geonorge er kilden hvor alle geografiske data og informasjon skal kunne hentes, mens en rekke andre portaler er tilpasset mer spesielle brukergrupper og fagdomener
- Geonorge er en kartkatalog som er blitt bra.

Utkast til strategi i versjon 0.85/0.9 er forelagt rådet som saksdokument. Rådsleder tok opp dokumentets status, og ønsker at rådet fatter vedtak knyttet til dette.

Den kan leses her:

<https://www.geonorge.no/Geodataarbeid/geografisk-infrastruktur/Norge-digitalt/nasjonal-geodatastrategi/>

Innledning om målbilde, utfordringer, strategien og tiltak

– Hildegunn Norheim, NIBIO og medlem av strategigruppen

Se presentasjon «Sak 02-2016-Geodatarådet-Strategi-Norheim-NIBIO»

Diskusjon og innspill til strategiarbeidet

Generelt synes medlemmene at inndelingen i 4 delområder virket hensiktsmessig.

Utover dette ga medlemmene følgende innspill samlet i punkter:

- Strategien må bli mer utfordrende. Den inneholder få overraskelser. Kunne vært mer spisset.
- Strategiens målbilde og ambisjon må knyttes til et sted vi skal. Målbildet må «jazzes» opp.
- Det savnes noe mellom det overordnede målbildet og de 4 delmålene.
- Få fram framtidsvisjonen i hvert målbilde og ikke bare beskrive at vi skal gå i «samme takt»
- Det må i større grad synliggjøres hvorfor man utarbeider en strategi; økt effektivitet, sikrere samfunn, grønt skifte.
- Fokusere på mulighetsrommene og dilemmaene koblet til disse; eksempel er graderingsregimet.
- Få fram at geodata er en kritisk innsatsfaktor, dette i mye større grad enn for 10 år siden. Raske endringer i klimaet krever ny kunnskap om data og teknologi og krever data satt sammen på helt nye måter. 22.juli-kommisjonen påpekte vanskelig tilgang på data i beredskapssektoren. Ingenting har skjedd siden det. Dette skyldes like mye tunge organisatoriske strukturer som politikk og geodata.
- Strategien bør gi næringslivet et større fotavtrykk. Det er synlig at privat bransje ikke har vært involvert.
- Det må tas en diskusjon om bruk av begreper. Ikke lett å nå fram (og opp og utover) med strategien når man bruker bransjebegreper.
- Mer om finansiering og ressurser. Skal offentlige etater gjennomføre strategien uten ekstra ressurser, kan det gå ut over viktige kjerneoppgaver. Samtidig opplever næringslivet at de offentlige budsjettene er høye nok, og da er det ikke næringslivet som skal ta kostnadene.
- Få tydeligere fram at å realisere det selvsagte er krevende og prioritert. Det er helt vesentlig at de grunnleggende oppgavene som å etablere og forvalte kart- og temadata fortsatt får det fokuset det er behov for. Dette er grunnlaget som strategien skal bygge videre på. Strategien er nok mer ambisiøs enn den virker. Eksempel er arbeidet med Det offentlige kartgrunnlag (DOK).
- Være tydelig på hva som er utfordringene ved tekniske ressurser kontra de organisatoriske.

- Skille på brukergrupper – store/små, enkel/kompleks, distrikt/by
- Strategien bør vise det store bildet. Så må det utarbeides en handlingsplan som detaljerer tiltak og ansvarliggjør.
- Strategien må ikke vokse i omfang.
- Strategien må bli politisk tiltrekkende og i større grad møte tidens ånd.

Det opplyses fra strategigruppen at man i nærmeste framtid har invitert til møter med brukergrupper - 21.april med IKT-bransjen hvor også Abelia er invitert og 3.mai hvor møtet med samordningsgruppen i Norge digitalt utvides med representanter for geomatikkbedriftene, nasjonale parter, KS Kommit, Geovekst. Men strategigruppen ønsker innspill på hvordan nå flere brukere.

Forslag om å invitere til innspillskonferanser hvor man for eksempel kan nå ut til gründermiljøer kan være et av flere tiltak.

Vedtak: Rådet ber regjeringen vedta en nasjonal geodatastrategi, og vil sende over et forslag til en slik strategi i god tid før jul.

Sak 03/2016 Planer for geodataarbeidets videre arbeid

Medlemmene er personlig oppnevnt, og representerer derfor formelt ikke organisasjonen/etaten man kommer fra. Medlemmene har ingen varamedlemmer.

Alle medlemmer utfordres til å komme med forslag til saker som rådet bør behandle og gi råd om. Basert på innspill, utarbeides en arbeidsplan for rådet. Møtehyppighet avhenger av omfanget.

Det planlegges møte i juni og et lunsj-til-lunsj møte i oktober/november (doodle sendes ut for begge).

Referatene skal reflektere rådets meninger. Referatene vil bli offentlig tilgjengelige. I enkelte tilfeller kan det være behov for å navngi hvem som sier hva for å understreke uttalelsen. Dette må da avklares med de aktuelle.

Sak 04/2016 Eventuelt og neste møte

Ingen saker under eventuelt

Neste møte(r): Se sak 03/2016